

- <https://www.radiosvoboda.org/a/29023795.html>.
4. STUDIES.in.ua. Теория и моделирование демократии: Особливості демократичного переходу України.: <http://studies.in.ua/ru/teoriya-i-modelirovanie-demokratii-seminary/464-osoblivost-demokraticnogo-perehodu-ukrayini.html>.
 5. Гальчинський А.С. Україна – на перехресті геополітичних інтересів. Київ: Знання України, 2002. 180с.
 6. Латигіна Н. До визначення феномена демократії. Київ: Український науковий журнал «ОСВІТА РЕГІОНУ», 2013. С.19.

Васецький Олександр Юрійович

студент юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н. Ченік-Трегубенко О.С.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Необхідною умовою існування, самозбереження та прогресивного розвитку будь-якої держави є здійснення цілеспрямованої політики щодо захисту її національних інтересів. В Україні утворено цілісну систему органів державної влади, діяльність яких спрямована на забезпечення національної безпеки, особливе місце серед яких належить Службі безпеки України (далі – СБУ).

На СБУ, як на правоохоронний орган спеціального призначення національним законодавством покладено завдання здійснювати захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань із боку окремих організацій, груп та осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці [1, с. 128]. У межах визначеної законодавством на Службу безпеки України покладається компетенція щодо захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб тощо [2].

На сьогодні у контексті розвитку національної системи безпеки для нашої держави першочерговими є питання інтеграції в НАТО та входження до Європейського союзу, внаслідок чого зростає рівень обороноздатності національної системи безпеки, рівень її конкурентоздатності на міжнародній арені порівняно з системами безпеки інших країн світу.

Водночас численні проблеми та неузгодженості, викликані недосконалістю законодавчої бази, неготовністю керівництва держави і самого народу до кардинальних змін, а також активна дія зовнішніх факторів гальмують узгодження національної системи безпеки з міжнародними стандартами. Зовнішніми факторами є дії окремих пострадянських країн, які унеможливають або відстрочують вступ України до НАТО та ЄС. Серед інших проблем, які існують у сфері національної системи безпеки, можна виділити такі: погіршення військової безпеки держави, її обороноздатності; відсутність чітко визначеної мети і необхідної волі будувати сильну державу, покладаючись на власні сили; корупція в ешелонах влади; відсутність чітких планів та направленості дій керівництва держави щодо їх реалізації; низька ефективність теперішнього міжнародного співробітництва у сфері оборонної промисловості, безпеки та спільної міждержавної взаємодії тощо [3, с. 115].

Проте, варто відмітити окремі позитивні зміни та нововведення, які сприяють покращенню складної ситуації навколо формування національної безпеки та підвищення її ролі на міжнародній арені.

У контексті співпраці України з НАТО необхідно відмітити активне просування нашої держави в рамках Плану дій щодо членства у НАТО. Зокрема, відповідно до Плану, Україна як потенційний кандидат у члени взяла на себе зобов'язання, виконання яких є ключовим аспектом на шляху до вступу у НАТО та зміцнення системи національної безпеки та підвищення її ролі на міжнародній арені.

Сьогодні в Україні за умов недосконалої інформатизації суспільства зволікання з її вирішенням призводить до величезних збитків. Для запобігання цьому потрібне плідне міжнародне співробітництво, яке зумовлене відсутністю досвіду розв'язання питання щодо створення сучасного інформаційного простору в Україні та системи його захисту. Однак більшу частину шляху щодо створення та

захисту національного інформаційного простору ми повинні пройти самі з надією на допомогу держав [3, с. 118].

Входження України у європейський та світовий інформаційний простір, оволодіння новітніми інформаційними технологіями водночас виявляють чимало проблем, які потребують негайного вирішення. Для подальшого становлення інформаційного суспільства та створення системи інформаційної безпеки в Україні необхідна нормативно закріплена системна і послідовна державна політика, спрямована в першу чергу на розвиток системи захисту вітчизняного інформаційного простору та протидію інформаційним загрозам.

Сьогодні наша держава активно співпрацює з країнами-членами Європейського Союзу в напрямі обміну науковим, технологічним та військовим потенціалом та досвідом із модернізації та розвитку своєї системи безпеки та цілей її існування і функціонування, що, безумовно, позитивно впливає на рівень національної безпеки і оборони нашої держави.

В спеціалізованій літературі зазначається, що враховуючи європейські принципи формування механізмів демократичного цивільного контролю над сектором безпеки, можна виділити наступні напрями удосконалення адміністративно-правового статусу СБУ. По-перше, завершення реформування системи органів СБУ, що передбачає законодавче закріплення функцій, повноважень, відповідальності всіх її суб'єктів, встановлення зворотного зв'язку з громадським контролем. По-друге, посилення координаційно-контрольних можливостей СБУ щодо забезпечення системності і комплексності, здійснюваних нею завдань із забезпечення державної безпеки та законності застосовуваних запобіжних заходів. По-третє, удосконалення законодавчої регламентації процедур здійснення парламентського, президентського, адміністративного і громадського контролю за діяльністю СБУ, розмежування сфер їх взаємодії. По-четверте, критеріями ефективності організації і функціонування СБУ повинна бути її чітка орієнтованість на конкретну мету, умови функціонування, оптимізація організаційної структури її підрозділів, витрати на їх утримання [4, с. 29].

Отже, Служба безпеки України є одним із суб'єктів гарантування національної безпеки і оборони і відповідно до чинного законодавства України. Оскільки питання забезпечення стабільності та розвитку національної безпеки України завжди було одним із ключових пріоритетів та цілей, які ставило перед собою керівництво нашої держави ще з часів отримання незалежності, то важливим є чітка й злагоджена координація діяльності всіх суб'єктів забезпечення національної безпеки, в тому числі Служби безпеки України.

Література

1. Пономарьов С.П. Служба безпеки України в секторі безпеки і оборони України / *Право і безпека*. 2017. № 4 (67). С.127-131.
2. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. / *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.
3. Нижник Н.Р., Ситник Г.П., Білоус В.Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): Навч. посіб.; За ред. П.В. Мельника, Н.Р. Нижник. Ірпінь, 2000. 304 с.
4. Жарий О.К. Напрями підвищення ефективності діяльності Служби безпеки України в сучасних умовах / *Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку сектору безпеки України: публічно-приватні аспекти»*. 2015. Вип. 1. С. 28-30.

Ведмідська Анастасія Олександрівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., професор Наливайко Л.Р.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Сучасна Україна, як самостійна держава прагне розвиватися, проте наразі вона має тільки теоретичні напрацювання. Державотворення – це комплексний довготривалий процес, спрямований на утворення держави, який включає культурні, політичні, міфологічні, релігійні та інші чинники [3, с. 15]. Розглядаючи державотворення України, доцільно розглядати історично – політичний шлях від 1991 р., коли наша країна стала на шлях незалежності і до сьогоднішнього дня.

Державне будівництво незалежної України ускладнювалося відсутністю відповідної законодавчої бази, перш за все Конституції, відповідно до якої необхідно було розробляти й приймати інші